

ԿՃՈՂՆԵՐՈՒ ԵՒ ԾԱՂՐՈՂՆԵՐՈՒ ՕՌԿԱՆ

Ե Ի

ԱԶԳ. ԵՐԳԻԾԱԲԱՆԱԿԱՆ-ՍԱՏԻՐԱԿԱՆ ԾԱՂՐԱԹԵՐԹ

Որ ամէն բան կը մեղակացնէ. չլսածը կը պատմէ, չեղածը կը նկարագրէ, միտք կ'երեւակայէ, կը ձողկէ եւ... Եւրոպականի:
Այս ամենը կը հաւատի, կը դատարարէ, կը խորհարարէ
ԳՐԻԳՈՐ ԹՈՐՈՍՅԱՆ (Բ. ԼՈՒԹԻՒՆԵԱՆ)

Հասցէ՝ Ղալաթիա, Գորշուշու խան թիւ 7

12 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1908 ՁՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

«ԿԱՎՈՐՈՇ» — «ԾԱՂԻԿ» ԵՂԲԱՅՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

— ՆՈՐ ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ —

Ամէն մարդ դիտել կուտայ մեզ քէ՛ Կավոօ Եւ Ծաղիկ միասին շատ սուղի կը նստին:

— Մենք Կավոօն ալ Ծաղիկն ալ չենք կրնար զատել, կ'ըսեն, բայց զիներէն ի՞նչ մը ամանցուցէ՛ք, որպէս զի երկուքն մէկմեկը բաժանող գրուիմք՝ Մեր բարձրագոյն ասեանը այս փափուկ խնդիրը նկատողութեան առնելու համար բացառիկ ճիշտ մը գումարեց եւ որոշեց հետեւեալ վերջնական սակագինը:

★ Կավոօ Եւ Ծաղիկ միասին, արեւկան, Պոլսոյ համար 80, վեցամսեայ՝ 45 դրոշ: Կավոօ կամ Ծաղիկ՝ առանձին՝ արեւկան 45 դրոշ:

Կավոօ Եւ Ծաղիկ միասին, արեւկան, Գաւառի համար 100, վեցամսեայ՝ 60 դրոշ: Կավոօ կամ Ծաղիկ՝ առանձին՝ արեւկան 60, վեցամսեայ՝ 35 դրոշ:

Կավոօ Եւ Ծաղիկ միասին, Որսասանի համար արեւկան 25 ճր., վեցամսեայ՝ 13 ճր.: Կավոօ կամ Ծաղիկ՝ առանձին՝ արեւկան 15, վեցամսեայ՝ 8 ճրոշ:

★ Զրի քերք կուտանք կոր եւ զանազանքեր մանաւանդ:
Բայց ամէն մարդ զիտ արդէն քէ մենք փարայի համար չենք աշխատիր, — Ե՛հ, եւա՛ ինչի, — այլ Հայ ազգին համար:

Թիւ 47

Տնօրէն Ռ. Սազաեան

10 ՓԱՐՍ.

﴿ زانك غزتمى ﴾ در علیہ غلطہ قورشولی خاندہ نومرو ۷

ԳԱՎԿԱՏԱ ԵՌԻՄՐՈՒԳ ՍԱՅԸԼՄԱԶ

Թրքերէն առած մը...
(Բայց հոս քանի որ առիթը ներկայացաւ, կէտ մը կը փափաքիմ լուսարանելու):

Շարունակ մեր երեսին կը զարնեն թէ թրքերէն բառեր ու ասացումներ կը գործածենք մեր հայերէն գրութեան մէջ:

Եւ այս դիտողութիւնները ընողները ինտելիգենտ պարոններ են, որ տգեղ ու գուհիկ կը գտնեն մեր այս ճաշակը եւ մեղի կը նմանցնեն ստորին կիներու, որոնք իրենց խօսակցութեան օտար բառեր ալ կը խառնեն:

Բայց այս միևնույն դիտողութիւնը ընողները ձայններին անգամ չեն հաներ, երբ, օրինակի համար, ֆրանսերէն կամ անգլիերէն բառերով աշընենք մեր գրութեան մէջ:

Ընդհակառակը, շատ սովորական եւ նոյն իսկ շի՛ք կը գտնեն:

Չեմ հասկնար ինչու:

Եթէ օտար բառ մը իրաւունք չունի հայերէն գրութեան մէջ մըտնելու, օրէնքը նոյնն է թրքերէնի, ֆրանսերէնի, անգլիերէնի կամ չինարէնի համար:

Ինչ ըսել է որ լատին առած մը պիտի կրնայ մուտքի իրաւունք ունենալ, մինչդեռ թուրք առածի մը համար մուտքը արգիւտած պիտի ըլլայ:

Յիշատակ իր գրութեան մէջ անգլիերէն բառեր կը խօսէ, անգլիացիներ ֆրանսերէն բառեր, իսկ մենք ալ պէտք է թրքերէն բառերը առնենք առանց քաշուելու:

(Այսպիսի խօսք՝ ապացուցանելու համար վերնագիրս. հիմա գա՛նք խնդրին):

Գալիկասա եռմորուգ սայրլմագ:
Իմ սիրելի ժամանակակիցներս ափ ի բերան կը մտնեն եւ սարսափահար դառնան կոր, տեսնելով այն աղամուկները եւ յաճախ... ծեծկուռութեամբ, դորս սկսան ծագիլ ընտրութեանց առթիւ:

Եւ կ'ըսենք «դո՛ղ կ'իլլան կոր: Սա ի՛նչ փորձանք է» ըսելով:

Չէ՛, բարեկամներ, չէ՛, ծեծ-

կուռը ընտրութեանց մէջ... ասիկա ստանադրական երկիրներու աղպղպղն է:

Առանց ծեծկուռութիւն սահմանադրական երկիր չըլլար:

Իրար ծեծել, իրար ապտակել, իրարու աչք, խափա պատուել գաղափարի համար, ասիկա յառաջդիմութիւն կը նշանակէ:

Ինչպէս կ'ուզէք արդ որ Թուրքիա, այս յառաջդիմութեան ու մեծ երկիրը, ետ մնայ այս կերպ բանէ մը:

Ընտրութեանց մէջ ծեծկուռը sine qua non պայման մըն է եւ փառք տանք տակաւին Աստուծոյ որ իրար ծեծելիք, բայց իրարու գլուխ չպատուցինք:

Արնալուտգիւղի մէջ առջի գիշեր մեր սիրելի յոյն եղբայրները Հայերուն վրայ յարձակելով՝ մեր Թաղ-խորհուրդի անդամներուն փառաւոր ծեծ մը քաշեր են:

Ասոր մէջ գայթակղելու ի՛նչ կայ: Թո՛ղ Հայերն ալ Յոյները ծեծէին: Այդ միջոցին իրենց ձեռքերը տանձ չէր ժողվեր կոր ա՛...:

Սահմանադրական երկիրներու մէջ կանոն է որ մարդիկ իրար ծեծեն, իրար բզբտեն եւ նոյն իսկ եղբայրը իր եղբոր եւ հայրը իր զաւկին դաշակ կը քաշէ:

Ասիկա գաղափարի կոխ է:

Դրամի կոխը ամօթ է, կնկան կոխն ալ անպատկառ բան է, բայց, գաղափարի կոխը... օ՛, գաղափարի կոխը սքանչելի բան է:

Սահմանադրական երկիր մը մէջ, ուր ամէն մարդ հաւասար է, բնականաբար ամէն մարդ պիտի փափաքի իր տիւտիւկը չալել եւ երբ ամէն մարդ սկսի իր տիւտիւկը չալել, բնականաբար կոխը անխուսափելի հետեւանքն է:

Ամէն մարդ կ'ուզէ ինքզինքը երեսփոխան տեսնել, Յոյնը ինքզինքը երեսփոխան տեսնել կ'ուզէ, Հայն ալ, նոյն իսկ մեր... Չինկեանէ եղբայրները:

Բնականաբար ասոր վրայ կոխը կը ծագի:

— Ես պիտի ըլլամ:

— Չէ՛, դու պիտի չըլլաս, ես պիտի ըլլամ:

— Ո՛չ, դու պիտի չըլլաս, ո՛չ ալ դու, այլ ես միայն պիտի ըլլամ... Եւ ալ գաժա-կեօզ... երթաք բարեա՛ւ:

Բայց ես կը զարմանամ ձեր զարմանալուն:

Գայլը կ'ուտէ գառնուկը... Մեծը պզտիկին կը յաղթէ:

Այս բաները կրնան շատ անիրաւ եւ շատ անվայել ըլլալ, բայց, դժբաղդաբար, աշխարհ այսպէս է:

Կրնաք չհաւել այս աշխարհին, եւ եթէ շատ չէք հաւելիր, կրնաք ելլել երթալ...

Ա՛, ա՛ս է:

Մենք անգամ մեր մէջ կը կըռուինք՝ գաղափարի համար:

Արդ, ի՛նչպէս կ'ուզէք որ երկու տարբեր ազգեր չկուռնին:

Կնիկապալայութիւն պէտք չէ:

Ծեծկուռը յառաջդիմութիւն ըսել է:

Հաւկիթը ծեծուելով մայնօնէզ կ'ըլլայ:

Մենք ալ... ծեծկուռելով մարդ պիտի ըլլանք:

ԳՐ. ԹՈՐՈՍՅԱՆ

ՄԵՐ ՎԻՃԱԿԱՆԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

ԿԱՏԱԿ ԶԷ՛, ԱՅԼ ԼՈՒՐՁ

20 ՏԱՐԻ ՎԵՐՁ

ԷՁ ՄԸ՝ ՀԱՅ ԶԻՆՈՒՈՐԱԳՐՈՒԹՅՆԷՆ

ԱՆԴՐԱՆԻԿ ԶՈՐԱՆԱԳԵՍԸ

Ա.

1928 թուականին հրատարակուած Նոյեմբեր 1ի թիւէն Բանակ օրաթերթէն կը քաղենք հետեւեալ նկարագրութիւնը՝ Վանայ մէջ կատարուած աշխատանքին ռազմափորձերուն վրայ: «Վան, Սեպտ. 18.—

Անդրանիկ ռազմափորձը կատարուեցաւ երէկ հիանալի օդով մը եւ Հայոց համար պանծալի յաջողութեամբ: Ռազմափորձին համար յարգարուած էր Այգեհատանի մէջ ընդարձակ հրապարակ մը: Կը նախադասէր Պատր. Փոխանորդ Տ. Միքուման Ծ. Վարդ. Պարսամեան, իր աջ կողմը ունենալով կուսակալի փոխանորդ Յակոբ Տէր-Յակոբեան եւ միւս կողմը զինուորական հրամանատար Ա. Չէրիգ Հրանտ Ասատուր: Կուսակալը՝ իշխան Սապահէտին Սէ-

լանիկ կը գտնուէր կարեւոր խորհրդապետութեան մը համար եւ դժբախտաբար չկրցաւ հասնիլ ռազմափորձին, հակառակ իր փափաքին: Հրապարակը դրօշազարդուած էր ու արմաւենիի ոստեր ամէն կողմ յաղթական կամարներ կը ձևացնէին: Անհամար ժողովուրդ խռնուած էր եւ փոխ ի փոխ կը համբուրէին Հայերն ու Թուրքերը, չկրնալով զսպել իրենց խանդավառութիւնը: Դպրոցներէ կ'երգէին Հրաշափառ: Քահանաները Սաղմոս կը քաղէին, իսկ Վանայ Ազատական Երգիչ խումբը երկ-ձայն կ'երգէր Վասպուրական Բայրերը: Զօրահանդէսը բացաւ Տ. Միքուման Ծ. Վարդ. Տէրումանկան ազօթքով եւ «Զօրծա ձեռաց մեր ուղիղ արա ի մեզ» մաղթանքով, որուն յոտնկայս ունկնդրեցին ներկայք ու ծափահարութեամբ ընդունուեցաւ: Յետոյ Համբարձում Երաման վարժարանի ուսանողութիւնը երգեց «Ուրախ լի» շարականը: Ապա ատենախօսութիւն մը ըրաւ ընկեր Համբարձում Համբարձումեան, եզրակացնելով թէ «Ժամանակը թանկագին է»: Ազգ. վարժարանին ուսուցիչն ալ երկարաշունչ ճառով մը շնորհք որ «Ժամանակը թանկագին է», իսկ փոխ կուսակալ Տէր-Յակոբեան էֆ. ազգաբարեց որ «Ժամանակագիտ չըլլանք», եւ զինուորական հրամանատարը ոտքի ելլելով սուրբ բացաւ, թէ եւ դիտուեցաւ որ ժամագուտած էր, եւ այս անփութութիւնը շատ աչքի զարկաւ: Սուրբ ճոճելով օդին մէջ, հրաման տուաւ սկսելու զօրահանդէսը: Նախ առաջ անցաւ Դեր. Գնդապետ Տիգրան պէյ Զիթճեանի առաջնորդութեամբ գուլամարտակ մը, որ խանդավառ ծափահարութեանց մէջ շրջան կատարեց: Հուժկու, կորովի դէմքեր են այս անդրանիկ Հայ զօրքերը. իրենց հըրճուածքէն կ'ոստոտանէին քան թէ կը քալէին. սուրները կը շողային դալկահար Արեւին տակ. խրիմեան Հայրիկի յիշատակը կ'օրօրէր զիրենք: Վասպուրականի ֆայրերը կը հընչեցնէր զինուորական նուագախումբը առաջնորդութեամբ հազարապետ Լեւոն Զիլինկիրեանի: Տեղի Նիզիթի թղթակիցը որ ներկայ էր զօրահանդէսին՝ գնահատեց զօրաց կարգապահութիւնը, շարժումները, իրենց ֆիզիքական կազմն ու tenueն: Մա-

նաւանդ պարզ յարձակումի մը պա-
հուն այս գումարտակը շատ ճարտար-
րէն փախուստի մատենց թշնամին որուն
կ'առաջնորդէր հազարապետ Եղուարդ-
Գօլանճեանն: Պահ մը իրական կար-
ծելով այս յարձակումը այնքան սըր-
տադողով ու վախով փախուստ
տուաւ որ շատ գէշ կերպով երեսի
վրայ ինկաւ և քիթէն ծանրապէս
վիրաւորուեցաւ: Դիմէն սկսաւ արիւն
հոսիլ, որուն խոտ գինուորական հը-
րամատար ֆէրիգ Հրանտ Ասատուր
նուաղեցաւ և բարեբախդարար գըր-
պանը երկու չիշ օ տը Գօլանճեան գըր-
նուելով երեսը շփուեցաւ անով,
այնպէս որ քառորդէ մը կարե-
լի եղաւ սթափեցնել: Տ. Եր-
ուանդ Աւագ քնյ. Տէր Անդրէ-
ասեան, անմիջապէս «Փարատեա» մը
կարդաց Եղուարդ պէյին վրայ, որ
թէ և իր գիտակցութիւնը կորուսած,
սակայն չէր դադարէր մրմնջել:

«Ո՛հ տուէք ինձ, կաթիլ մը կա-
թիլ, Ահ հոգեւարքն ալ կ'ուղէ՛ եր-
կու բան, նախ կեանքն, վերջը իր
վրայ լացող մը: Երկինքի աստղեր
հոգեւոր մէջ ինկէք: Իսկ աննշան եթէ
մնայ երկրին մէկ խորշն հողակոյտն
իմ, ա՛հ այն ատեն ես կը մեռնիմ»: Ժողովուրդը յուզուեցաւ ի տես Եղ-
ուարդ պէյի որ պատկառանքով կը
փոխադրուէր զօրանոց, և արցունքի
կաթիլներու հետ ծաղիկներ, խոտեր
կը նետուէր վրան: Մարմինը ամփոփ-
ուած էր դրօշի մէջ, ի պատիւ իր
հերօսական շարժումին: Կարգը եկաւ
տեղական թնդանօթածիք հեծելազօ-
րաց վաշտի մը զօրանքին. տեղակալ
Ենովք Արմէն Պէյ կ'աշտանակէր ձիուն
վրայ և որովհետեւ ոտքերը կարծ
կ'ուզային, երկու կողմէն դրուած էին
սիրահայեր, որպէսզի վար չիյնայ:

Հեծելազօրանը պատերազմական
կողմնակի յարձակում մը փորձած
պահուն, տեղակալ Ենովք պէյ
երբ ստիպուեցաւ ձին վազցնել տալ,
գէշ կերպով մաղերէն բռնուեցաւ
սալորի ծառէ մը և Սաւուդի պէս
կախուեցաւ օդին մէջ: Բարեբախ-
տաբար կեղծ էին մաղերը և շուտով
գետին ինկաւ, ջազ գանկ մը մէջ-
տեղ մնալով մարմարի յղկութեամբ:
Կը լսենք թէ ճեղակալը ամօթէն ո-
րոշած է թողուլ զինուորական աս-
պարէզը և Պոլիս երթալով խմբա-
գրատուն մը մտնել, գիշերային սպա-
սարկութեան համար: Բայց ամենէն
ծիծաղաշարժ տեսարանը ասկէ վերջ
էր որ պարզուեցաւ. Հրանտ Նաղար-
եան և Հայկ Նիկողոսեան ննթասպա-
ները որ զինուորագրութենէ միշտ
խուսափած, բայց ըստ օրինի բռնի
զինուորագրուած էին, փորձեցին
ուղղադաշտէն փախուստ տալ, և
ինքզինքնին քօղարկելու համար,
անոնց կողմը խոյս կուտային, երբ
գնդապետ Գրիգոր պէյ թորոսեան
և Սչոտ պէյ Բէշեան ձերբակալեցին
զանոնք և անմիջապէս կալանաւորել
տալով զինուորական կեդրոնական
բանտը զրկեցին: Աղագային արժա-
նապատուութեան դէմ այս ենթաս-
պաներուն գործած արարքը գրգռու-
թիւն յառաջ բերելով, ժողովուրդը
փորձեց արդար պատիժը տնօրինել

ոտնաման ու գաւազան տեղացնելով
անոնց վրայ, սակայն վարագայ վա-
նուց վանահայր Տ. Յարութիւն Ար-
քեպիսկ. Մրմբեան որ վերջին պա-
հուն եկաւ ռազմադաշտ, հայրական
յորդորներով հանդարտեցուց ամբո-
խը, և ծերունի արքեպիսկոպոսը կէս
ժամ ամբողջովին «նաղաղութիւն
ամենեցուն» և «Ալէլուեա, Ալէ-
լուեա» կը յանկերգէր: Հեծելազօ-
րաց Ա. դեր-հազարապետ Ար-
շակ պէյ Բ. Բէշեան բողոքեց ծե-
րունի արքեպիսկոպոսին այս չա-
փաղանց վերացական և պարագա-
յին անյարմար խօսքերուն դէմ և սոս-
կալի «Յաւա՛ջ» մը արձակելով, իր
հեծելազօրանը քառասորակ արշա-
ւասոյր չըջան մը բողոքել տուաւ վա-
րագայ վանքին չուրջը, ուր Հայ այ-
րուծին որոտընդոտ «կեցցէ՛ Որիմ-
եան Հայրիկ» ազաղակելէն ետքը և-
կան միացան Աղագային բանակին,
որ զիրենք ողջունեց «Երկինք երկին
երկիր» Գողթան երգով: Կը լսենք թէ
Նաղարեան և Նիկողոսեան զինուո-
րական ատենին առջև քննուելէ
յետոյ Պոլիս պիտի զրկուի, Սպարա-
պետութեան դուռը, Վերաքննիչ
Բարձրագոյն ատենին առջև հան-
ուելու համար: Մրմբեան Սրբազան
այս դէպքէն անմիջապէս վերջ, վե-
ղար առնելով գլուխը երկար քարոզ
մը խօսեցաւ, բնաբան առնելով Պօ-
ղոս Առաքեալին Հռոմայեցիներուն
ուղղած գիրէն «Աստուած միայն
մեծ է եղբարք» աւուր պատշաճի
խօսքը, ըսաւ թէ «Ամպերը կ'անց-
նին, հողինքը կը թրթրուի, միտ-
քերը կը հրճուին, հող ու մթնոլորտ
կը գաղափարակցին, զգացումներու
աշխարհը նուիրական մենաւորու-
թեան մէջ Սրբազան կեանքը կ'օ-
րօրէ, զօրութիւնը կ'ըմբոստանայ,
բայց խաղաղութիւնը երկրին վրայ
կը հոսի, և վրէժխնդիր կոհակի մը
վրայ պայթող իւզի տակաւի մը ու-
ժով կը զսպէ, ու կը հանդարտեցնէ:»
Քահանայք կը մրմնջէին «Մեծ է
Քրիստոսի զօրութիւնը:» Գիրք
կ'երգէին «Թագաւորեաց Աստուած»
չարականը, իսկ Մրմբեան Սրբազան
աչքերը երկինք դարձուցած կ'աղա-
ղակէր «Տէր թող դոցա, զի ոչ գիտեն
թէ զինչ գործեն», ակնարկելով պա-
տերազմական փորձերուն, որոնք
վաղուան արիւնահեղութեան համար
կը պատրաստուին, և այս առաքելալը
կը հակառակի պատերազմի, խաղա-
ղութիւն, խաղաղութիւն կ'աղա-
ղակէ, անգիտանալով որ Աւստրիա
Սելանիկի մէջ ոտնձգութիւն ընելու
մարմաջ ունի, և Կարին Ռուսական
յառաջխաղացութիւններու ենթակայ
եղած է: Սրբազան մի պղտորէք
միտքերը:»

Վաստպուրակունի պատերազմական
մեք մասնաւոր Թ.Ղ.Թ.Ա.Կ.Ի.Ճ.Ը

ԿԱՎՈՐՆԵ-ԾԱՂԻԿԻ
ՄԵԾ ՊԱՐԳԵՒԸ
ՄԱՐԿԱՄԱՍՆԱԿԱՆԻՆԵՐՈՎ
ԿԱՐԳԱՅԼԻՔ ԶՈՐՈՐՈՒՄ ԷՋԸ

ԱՆԿՈՒՏԻՒ ՄԸ ՊՏՈՅՏԸ
[ԲԵՆԿԱՆԱՐԱՐ ՀԵՏԻՈՏԵՆ]
ՊՈԼՍՈՅ ԹԱՂԱՅՐՈՒՆ ՄԷՋ
XVIII
ՆԱՌԼԸ ԳԱՐՈՒ

Սամաթիոյ թաղային Երրորդու-
թեան մաս կը կազմէ Նաուր Գարու:
Այս Երրորդութեան մէջ հայրն է
Սամաթիա, որդին Ենի Մահալլէ և
Հոգին՝ Նաուր Գարու:

Հակառակ այս Երրորդութեան
մէջ Նաուր Գարու Հոգիի դերը ունե-
նաւուն, շատ հոգի չը համար իր մէջ
այս թաղը:

Թաղը աղքատ է, հետեւաբար
թաղեցիին ալ աղքատ է, և այս եր-
կուքին աղքատութենէն աղղուած է
նաեւ Նաուր Գարուի եկեղեցին որ
աղքատանոց է:

Թաղին պաշտպան Սուրբը Աւե-
տարանի մըն է, թաւ իր տեղը դտեր
է և կունակը տուեր է ծովին, ու
մինչև իրիկուն Աւետարան գրելով
կ'ըբաղի և ասոր համար թաղեցիին
երբէ՛ք Եկեղեցի չերթար իր պաշտ-
պան Աւետարանիչին անոր աշխատու-
թիւնը չը խանգարելու համար:

Այս թաղին մէջ զբաղմով հարուստ
թաղեցի չի կայ, բայց սրտով ամէն-
քըն ալ հարուստ են: Եթէ թաղե-
ցիին դիմում ընես և կրթական կամ
եկեղեցական նպատակի մը համար
դրամ ուղես, կ'առաջարկէ որ իրի-
կունը կամ վարդանիին սրճարանը
և կամ թաղին գինեատուններէն մէկը,
ուր շատ աւելի յօժարութեամբ կ'ու-
տայ իր դրամը, քան թէ իր տունը
հրամմեն:

Թաղը Գարոց մըն ալ ունի, ուր
թաղեցիին տղաքը լաւ լողալ կը
սովորին իբրեւ ծովեզերեայ բնակիչ-
ներու զաւակ:

Իսկ անոնց հայրերը, դարձեալ
իբրեւ ծովեզերեայ բնակիչ լաւ լողալ
գիտեն... օղիին մէջ:

Նաուր Գարուցի կինը սիրուն է
բնականէն և առողջ ու մաքուր է:
Ասոր համար է որ ամէն անգամ որ
Նաուր Գարուէն անցնինք բոլոր
տուններու պատուհաններէն ամէն օր
ձերմակեղէն փուռած են:

Թաղեցիին բնաւորութեանը պէս,
օգն ալ մեղմ է, իսկ երբ ծովը հա-
րաւ է և ալեկո՛ծ՝ թաղեցիին ալ ծո-
վուն պէս կը կորսնցնէ իր հանդար-
տութիւնը և կը կատիլ ալիքներուն
պէս: Եթէ Աստուած մի արասցէ այս
կատղած միջոցին Նաուր Գարուցի
մը առջևէն անցնիս, քեզի կը տապա-
լէ և կ'անցնի կերթայ... ալիքի մը
պէս...:

Նաուր Գարուի մէջ 123 տունի
չափ Հայ կայ, իսկ եթէ եկեղեցիին
Մկրտութեան տետրակը նայինք 24
հաղար մանչ:

Ասոր գաղտնիքը Մաքրիզիւղի-
ներուն հարցունելու է:

ՊՈԼԻՍՏԵՐԶԻԿԵ
ՎԵՐՈՆԵ ԼՌՈՒԹԻՒՆՆՈՎՍԻԿԻ

ԿՏՐՕՆԵՐԸ ՊԱՀԵՑԻՔ
ԵԹԷ ԿՈՒԶԷՔ 50,000 ՅԲ.
ՇԱՀԻԼ

ԾԱՂԻԿ-ԿԱՎՈՐՆԵ	
ՎԻՃԱԿԱԶՍԱՆՈՒԹԻՒՆ	
ԿՏՐՕՆ ԹԻՒ 4	Նոյ. 12
ԴԵԿՏ. 15ի (Ը. Ե.) վիճակա-	
հանութեան համար մասնակցե-	
լու իրաւունք:	
Ահա՛ քսան (20) Էթիոպիէնի Թիւերը	
25195	212371
54777	212372
75862	212373
78987	212377
78988	212379
106602	271039
106605	286463
106607	334229
127106	334230
152940	334231

ՄԻ ՓՈՂՈՑԱՅԻՆ ԹԵՐԹՈՒԿ
ԿՈՎԿԱՍՏՈՒՄ

Սրանից համարեա մի քանի չա-
րախներ առաջ գրել էին որ Թիֆլի-
զում հրատարակուող մի քանի թեր-
թուկներ, իտալացի, Մշակ, Հայրե-
նիկ, կաշառեւ են Օրմանեանից, նը-
րան տարփողելու և նրա կաթողիկո-
սական թեկնածութիւնը առաջ մղե-
լու:

Մի մեծ ճշմարտութիւն էր այս որի
դէմ ներկայ փոստով ստացանք իտա-
լացիների, հոգեւարք թերթուկի, և
Հայրենիքի, որ հիմնովին հակասուե-
լ է իր անունին, վերջին համարներն,
սրանց երկուքն էլ դէ՛ք գրել են մեր
«Կալուօ» եղբայրաթերթին մէջ տը-
պած մի երկտող լուրի մասին:

Կատղել են, բորբոքել, թէ ինչ-
պէս մենք Պօլսում գուշակել ենք թէ
Թիֆլիզում հրատարակուող այդ թեր-
թուկներու երրորդութիւնն, կաշառ-
ւել է Օրմանեանէ:

Դէ՛հ, մի՛ խըրս Հայ աղբերներ,
մի՛ խըրս. թէկու՞ղ հէնց որ այդքան
բարկանաք վախենում որ հիւանդ կը
լինէք և այդ պարագայում ալ չէք
կարողանաւ պաշտպանել Օրմանեա-
նին կամ նրան պէս Սրբազաննե-
րին...:

Երբ Կօմիդէն կը հրամայէ, Թրքա-
հայ խմբագիր պարտաւոր է եղել ան-
չել կատարել...:

Վախ Թիֆլիզ, քաղաք դժբաղդ,
որի լրագրողները ոչինչ չեն հասկա-
նում բարեկրթութենէ և կամ հաս-
կանում են այնքան, որքան հասկա-
նում է... մի քուրդ:

«Օսմ. Սահմանադրութիւն, աղա-
տելով Հայերին, մի նոր պատիժ տը-
ւին նրանց ի դէմս Հայ կուսակցու-
թիւնների, որոնց լիդերները քաղ-
ցած աղաւանների պէս շտապեցին դէ-
պի Պօլիս «Էնչը» գլղղելու և Հայ
մամուլը դարձաւ մի աղբանոց...
չնորհիւ Հայկական ցեղապաշտի»:

Սա բառերը քու բերնից դուրս
են գալիս, ո՛ր պարոն խմբագիր...
Խորագրանի. դո՛ւ էլ մարդ դառել ես:
Մի՛ մեծ պատճառ որ կայ, քու
խօսքերի ստույգները դուրս բերելու.
սա այն է որ դուն միշտ փող կ'ստա-

նայիր Օրմանեանէն և կարող կ'ըլլա-
յիր տպելու թերթուկդ, որի գոյու-
թիւնը դեռ չի կարողացայ հասկանալ,
թէ ի՞նչով էք արդարացնում: Այո՛ք ու
թերթուկդ տպուեցաւ երկար ժամա-
նակ, բայց հէնց որ շուտով ինկաւ
պաշտպանած թեկնածուի Օրմանեանի
բոլոր յայտերը և նա ո՛չ իսկ կարողա-
ցաւ մտնել քառանուն ցանկի մէջ,
Օրմանեան Սրբազանն էլ զադրեցրեց
Թիֆլիզի իր պաշտպան թերթերի
քաղած ռոճիկը: Փող չի կայ այլ
եւս...

Սրանից վերջ դէ՛հ լացէ՛ք որքան
որ կը կամենաք. պատահեցէք ձեր
չորերը, քուրջ հագէ՛ք ու սևեռով
ներկիցէք ձեր դէմքերը. կ'երեւի ձեր
կեանքին մէջ վաթուել էք արդէն
այսպիսի սև դէմքերու:

Եթէ կայ մի ստրկանոցի խմբա-
գիր այն էլ դուք էք Պ. Խմպլագիր
Խարազան՝ հոգեւարք թերթուկի.
դո՛ւք մի յայտնի կեղծաւոր էք և
ձեռնից աւելի մեծ ստախոս չէ կա-
րելի երեւակայել...

Չե՛նք պարծնում որ, մենք մի
յայտնի և կատարեալ երգիծարան-
ներ ենք. բայց ինչ էլ ըլլանք, քեզ
պէս «մալ, չիշկա» երգիծարան չենք,
ինչպէս սիրում էք յորժորջել:

Գացէ՛ք ձեր գործին. գոցեցի՛ք
արդէն ձեր թերթուկը, որը որ Օր-
մանեանով տպոււմ էր. այժմ էլ կրը-
նաք դեռ բղաւել... Հայրենիքի
էջերում...: Մենք միայն մի բան
ունիք անելու... մաղթող ենք որ
քիչ օրեր կարողանաք դառնել մի
նոր Օրմանեան որ փող ուղարկի ձե-
զի ու դուք երեւիք ձեր Խարազա-
նով, որը տարաբախտաբար հակա-
սում է իր անունին...

Այսքանին էլ արժանի չէիք Պ.
Հայկ Տէր Աստուածաստեան...
բայց մեր խելօք ատենին հանդիպե-
ցաք...

Օրմանեանից շատ շատ բարեւ...
ԾԱՂԻԿԻ ԽՄԲԱԳԻՐ

ԿԸ ԽՆԴՐՈՒԻ
ՄԵՐ ՎԻՃԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ
ՀԱՒԱՏԱԼ

ԱՊՏԱԿՆԵՐ

Ձա՛րկ, բայց մոկ ըրէ:
Շահը Պարսկաստանի խորհրդա-
բանը պիտի բանայ, միայն այն ատեն
երբ իր կեանքի մասին ապահովու-
թիւն տան: Դեսպանները չեն վստա-
հացուցեր: Ամմա՛ կընեն. ի՞նչ կըլ-
լայ, թող Շահը ոնէ ապահովագրա-
կան գործակալութեան մը ապահո-
վագրեն, որպէս զի մարդուկը, ամէն
մեղքին վրայ թագաւորի տիտղոս
մըն ալ տուեր են՝ ապահովուի ու խոր-
հըրդարանը բանայ: Որովհետեւ եթէ
չի բանայ, այն ատեն վայ է եկեր
զլլուն...

★
Կիկո-Թօկօ Անկաղժակերպեալ Յե-
ղափողական Կուսակցութիւնը իր են-
թակոմիտներէն և խումբերէն ստա-
ցած է հետեւեալ նուէրները: Ծով
խումբէն՝ 1,25 փրյ., Ականջ խումբ-
էն՝ 2 զրշ., Բիթ խումբէն՝ 10 փր.,

Փողոց խումբէն՝ 30 փրյ., Թաղական
խումբէն՝ 1,15 փրյ., Եհնի-Չարշը
խումբէն՝ 15 փրյ., Զիպա խումբէն՝
31 փրյ., Մաճառ խումբէն՝ 69 փրյ.,
Տնտես ենթակոմիտէն՝ 100 փրյ., Ա.
Բաղադ և Հաւ միացեալ սարահարթի
ենթակոմիտէն՝ 3,28 փրյ.... Կ. Թ.
Ա. Յ. Կուսակցութիւնը այս դրամ-
ները պիտի յատկացնէ Անգլիոյ և
Ամերիկայի կողմերը Լնկերներ զոր-
կելու և ազատագրելու այդ տառա-
պող ու տանջուած ստրուկ ժողո-
վուրդները:

★
Օսմ. կառավարութեան 1,365,000
ոսկիի փոխառութեան պայմանագ-
րութիւնը ստորագրուեցաւ: Եւ երե-
ւակայել որ Գուրշուկու խանի մեր
հակայ կայսրութիւնը դեռ 10 ոսկիի
փոխառութիւն չը կրցաւ կնքել:

★
Երևուզի նախարդ Ա. Բարսեղեան
Թահսինը խննդեցեր է կ'ըսուի: Ար-
դէն ինչ էր. սուտ խննթ եղած Եր-
ւուզի և Թուրքիոյ հաւերը կ'ուտէր:

★
Չրսինք որ Արմենակ Ինճեան
ամէն բանի մէջ կը խառնուի եւ ա-
մէն տաք ապուրի մէջ պաղ ջուր կը
խառնէ: Նախընթաց օր ալ Պապը
Ալիի առջեւ երբ իրաւագիտական
վարժարանէն Գարեգին Հիքմէթ էֆ.
ճառ մը կը խօսի, մեր չտես եւ զիպ-
պէ պարոնիկը ինք ալ ճառ մը խօ-
սելու պէտք կըզգայ եւ քիթն ու
բերանը կը դարձնէ: Մարդ քիչ մըն
ալ ամչնալու է. սուրաք պէ մօռե՛:

★
Սահմանադրութիւնը հաւասար կը
ճանչնայ եղբի Խալաֆներն ու Բրիտ-
տանեաները: Իրա՛ւ է արդեօք. հա-
ւատացողները թող իրենց մատերը
վեր բարձրացնեն:

★
Նախարարներուն մէջ անանկներ
կան եղեր որ ապօրէն ու ինքնակամ
կը շարունակեն իրենց պաշտօնը: Արդ
ի՞նչ ընելու է ասանկները... ալի-
ւու է. բայց եկէ՛ք տեսէք որ աւե-
լածունները ամապան չեն առներ և
չեն կրնար այս պաշտօնը կատարել:

★
Շուրայի Իւմմեք կ'ըսէ թէ Կե-
սարիոյ Հայոց առաջնորդը պէտք է
վերնայ այն տեղէն որպէսզի խաղա-
ղութիւնը հաստատուի: Ուրիշ մարդ
չկա՞յ այդ տեղէն վերցնելիք և միայն
Հայոց առաջնորդը տեսնուեր է, ո՛վ
Շուրայի Իւմմեք: Ի՞նչ է աս, արդ-
եօք միայն Յոյները և Հայերը յան-
ցաւոր են, ինչ Թուրքերը յանցանք
չունին:

★
Պուլկարիա ու Թուրքիա դեռ չը
համաձայնեցան. երբ որ համաձայնին
ձեզի լուր կուտանք. առայժմ հան-
գիստ կերպով կրնաք քննալ:

★
Անխտրականութիւնը կը տեսնէք
մինչև ո՛ւր տեղեր հասցուցեր է սա
Հայ - Հռոմէականներու Պատրիար-
քարանը, որ Կաթողիկոս գաղթական-
ները Գումգաբուի Պատրիարքարանը
կը զրկէ... Իր կողմէ այդ խեղճերուն
առանց տասնոց մը տալու: Այսքան
կարօտութեան միջոցին ի՞նչ տուաւ

Սագըղ Աղաճի Պատրիարքարանը, որ
այժմ օգնութիւն կը սպասէ... Գում-
գաբուի Պատրիարքարանէն:

★
Սլաւո-Պէւնարի առաջին ծանու-
ցումը երէկ առտու պատերուն վրայ
փակցուեցաւ:

★
Եւ ի՞նչ ուրախութեամբ կարգացի.
ՄԱԳՍՈՒՏԵԱՆ՝ Ժողով Տիւլայ
Կեցցէ՛ Մագսուտեան, Հայուն
իեֆը կուգայ կոր Հայ ըլլալուն հա-
մար:

★
Այնչա՛փ ճըլիս ելած հաւկիթներու
քով, որոնք ճշմարիտ... հաւկիթներ
են իսկապէս, փա՛ռք քեզ Աստուած
որ Մագսուտեանի մը հանդիպեցանք:

★
Բերայի Թաղ. Խորհուրդին մէջ
գրագիր մը կայ, որ զերասաններու
քուէթուղթ շրկած միջոցին պահա-
րանին վրայ՝ «քեաքոցնի» կը գրէ:
Տեղը չէ՛ ըսել. — «Ձիւն»

★
Պուլկար շնորհալի արուեստագի-
տունին՝ Օր. Ռուդարի նորէն Կիրակի
և Երկուշաբթի գիշեր խեղճերը գը-
լուխներէն թոցուց իր գեղեցկու-
թեամբ և իր ձայնով:

★
Նախ Օրթագիրուի մէջ, Ննովք
Շահէնի ներկայացումին, խեղճերը
թոցուց, յետոյ անցաւ Բերա՝ հոն
ալ խեղճերը թոցուց:

★
Ան ի՞նչ հայերէն է:
Սխալ հայերէն մըն է թէև, բայց
երբ մարդ Պուլկար աղջկան մը բեր-
նէն կը լսէ կոր իր լեզուն, իսա՛նք
... Պուլկար ըլլալը կը բռնէ:

★
Կեցցէ՛ ներու դարու մէջ կ'ապրինք,
ուրիշն ներեցէ՛ք որ ես ալ պօռամ:

★
«Կեցցէ՛ Օր. Ռուդարի, Պուլկար աղ-
ջիկը, որ հայերէն կ'երգէ:

★
Անատուլի Երեսփոխանները տա-
վուլով և զուռնայով կ'ընդունուին
կոր ժողովուրդին կողմէ:

★
Ինչո՛ւ տալու զուռնա և ո՛չ չիֆ-
թէ՛նաղարա:

★
Կիրակի օր Բ. Դրան առջև 50,000
հոգի հաւաքուեր են պօռալու համար:

★
«Կը նախընտրենք մեռնիլ հոս,
քան թէ տեսնել մեր իրաւունքնե-
րուն կապտումը»:

★
Եթէ ես հոն ըլլայի, պիտի ըսէի.
— Մեռէ՛ք տեսնեմ:

★
Եւ եթէ 50,000 հոգին մէկանց
մեռնէին, նախ տպարանպետները
դրամ պիտի չահէին՝ 50000 մահազդ
տպելով, յետոյ յոյն տէրտէրները
պիտի հարստանային՝ թաղելով մեռ-
եալները...

ՄԻՏԱԼ

Յօդուած գրելու ունի մեծ եռանդ,
Միշտ խայծ մը կուտայ գրողներու տնդ,
Կը խօսէ յար խօսքերով որո՞շ
Փայտէ գլուխներ ու գանկեր կաւ, roche,
Ի՞նչ փոթ աշխարհը Թո՛ղ տրտմի, քո՛ լայ
Միշտ զուարթախո՛ւ է երկրի վրայ:

★
Նախորդ չէքէրճի Պատրիարքը
չաքարի գործարան մը պիտի բանայ
եղեր Գարամանի մէջ, ուր բանջար-
ները ա՛յնչափ աւատ են: Այս կեր-
պով եթէ օրին մէկը նորէն Պատրի-
արք ըլլայ կը խորհի, պէտք չունե-

նար չաքարավաճառներէն չաքար
գնելու:

★
Մանգուլեհ երեք օր պայմանաժամ
տուած է Սկիւտարի միւթէսարեֆին,
որպէս զի պաշտօնանկ ընէ տեղւոյն
խայտառակ փօլիսներէն և փօլիս մէճ-
լիսի ըսուած ժողովին անդամներէն
մին: Ո՛վ կ'ըլլան այս երկու հեօսիկ-
ները, որոնք Հայ մը Եւրոպայէն եր-
կու ամիս առաջ Կ. Պոլիս եկած ըլ-
լալուն համար վերջը խարախօլ կը տա-
նին և 42 զրշ. առնելէ յետոյ կ'ար-
ձակեն: Նորէն հին սիսթէմը. կաշա-
ռակներու թիւն հէ՛: Սկիւտարի կառա-
վարիչէն մինչև... երեք ժամ պա-
տասխանի կը սպասենք. մենք այն-
քան համբերող չենք, եթէ ոչ՝ մենք
գիտենք մեր ընելիքը:

★
Բաղէչցի հարուստ Հայ մը կար,
Պ. Կարապետօֆ, որ 62000 իրաւ պի-
տի տար Օսմ. տէրութեան, եթէ եր-
բէք պատերազմէր աս:

★
Օսմ. տէրութիւնը չպատերազմե-
ցաւ և պատերազմելիք ալ չունի,
բայց Հայ ազգը անօթի կը մեռնի...

★
Թո՛ղ այդ դրամին կէսը Հայ աղ-
քատներուն տայ Պ. Կարապետօֆ:

★
«Եթէ խօսքով բիւաւ եփուի, ծո-
վու չափ եաղ ինչ»:

★
Բերայի մէջ, Հայ երիտասարդաց
միութիւն անուն քիւլպ մը կայ...

★
Այս քիւլպին մէջ ամէն տեսակ
բան կայ, բացի... միութենէ:

★
Քաղաքապետութիւնը պիտի ար-
գիլէ եղբի լրագրավաճառներուն կա-
մուրջին գլուխը կենալը:

★
Քաղաքապետութիւնը՝ բարեկար-
գուելիք աս գտաւ:

★
Նախ փողոցները թող մաքրէ, փո-
ղոցներէն առաջ կամուրջին գամերը
չտկել տայ և յետոյ լրագրավաճառ-
ները վերցնէ կամուրջին գլուխէն:

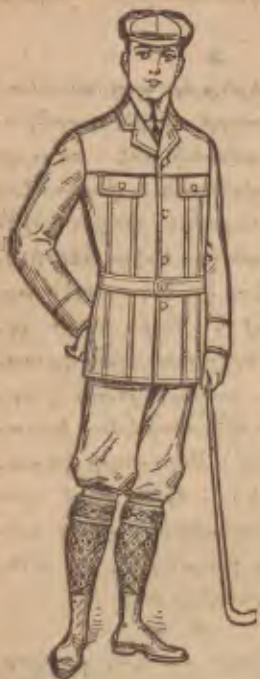
★
Այդ մարդիքը կամուրջին գլուխէն
վերցնելէ առաջ պէտք է լրագրա-
վաճառներուն տեղ մը ցոյց տայ, ուր
ծախեն իրենց թերթը:

ՆՊԱՍ

ԵՆՆԻ ԶԱՐԵՐԻ ՍՈՎԵՐՈՅ	
Գր. Թորոսեան Լ՝.Օ՝.	15(1620)
Մէթրէսը » »	100(10810)
Եր. Թօլայեան » »	31(3338)
Մըմը » »	63(7452)
Թորոսեանի փիճերը » »	9(972)
Թօլայեանի փիճերը » »	6(648)
Փիճերուն փիճերը (Այսինքն թոռ-ները) » »	20000
Գուրշուկը խանի բանակէն՝ Զոր. Սագայեան » »	60 ոսկի
Գուրշուկը խանի Կայսրութեան Տօլապտէրէի դեսպանը » »	5000 ֆր.
Կը յանձնարարուի Հայեակ և պիսկոպոսին, որ գումարը ընէ, եթէ 100000ը չլեցաւ. մեղքը իր ճիտը:	

ՎԱՂԸ «ԿԱՎՈՐՇ»

ԱՐՏՈՆԱՏԷՐ Ա. ՍԱԳԱՆԱՆ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՍԱԳԱՆԱՆ

MAYER-ՄԱԵՐ

ՂԱԼԱԹԱԹԵՒ ՊՈԼԻՍ

ՀԱՆԴԵՐՁԵՆՆԵՐՈՒ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԶՄԵՌՆԱՅԻՆ ԶԳԵՍՏՆԵՐ

ԿԻՆԵՐՈՒ, ԱՅՐԵՐՈՒ ԵՒ ՏՂՈՑ ՀԱՄԱՐ

ԱԹԱՆ ԵՒ ԴԻԻՐԱՄԱՏՁԵԼԻ

ԴԻՄԵՑԼԵՔ ԵՒ ԳՈՀ ՊԻՏԻ ՄՆԱԲ

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԱՄԵՆԱԸՆՏԻՐ ԱՍԹԻԿ

Զմեռը մօտեցաւ, անձրեւները սկսան, հետեւաբար լասթիկները և լաւ լասթիկները կարեւոր մէկ առարկան սկսան ըլլալ դարձեալ մեզի... մահ-կանացուներու համար:

Լաւ լասթիկ ունենալը կը նշանակէ թէ լաւ խելք ունիք և չնորհքով մարդիկ էք: Արդ դիմեցէք, գացէք առէք Պրանսական այն լասթիկները որոնք շատ քիչ մնացած են և 4 ամիս կառաւարդով կը տրուին: Անցեալ տարի այս ապրանքը կամուրջին գլուխը Շերպիքսին խանութը փոքրաքանակ, իսկ Աշըր էֆ. խան, Նօ. 27 Պողոսֆիքով կը ծախուէր մեծաքանակ. հիմայ թէ մեծաքանակ և թէ փոքրաքանակ կը ծախուի Պօլիս, Աշըր էֆ. խան, թիւ 27, տիար Մկրտիչ Պողոսֆիք գրասենեակը:

Ո՛վ Ծաղիկի և Կալիֆօռնի ընթերցողներ, վազեցէ՛ք տիար Պողոսֆիքով և անպատճառ գնեցէ՛ք հատ մը:

Բերայի յաճախորդաց դիւրութեան համար, մանաւանդ կանանց, այն ապրանքներուն ամէն տեսակներէն կը գտնուի գերձակ Տիար Երուանդ Մի-րիճանեանի քով, Կալաթա Սէրայի քովի փողոց թիւ 14 արտօթրմանը:

ՎԱՅԵԼՉԱՍԽԵՐ ԿԻՆԵՐԸ

ՈՐՈՆՔ Կ՛ՈՒՁԵՆ ՊԱՀՊԱՆԵԼ

ԻՐԵՆՑ ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆԸ

ՊԷՏԻ ԵՒ ԱՄԷՆ ՕՐ ԳՈՐԾԱԾԵՆ

ՃԵՄԱՐԻՑ

ՔՐԷՄ ՍԻՄՈՆԸ

ՎԼԻՍԵՐԻՆՈՎ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ

ՀՆԱՐՈՒԱԾ 1860

ԱՄԵՆԱԶԻՆ

ԳԵՂԵՑԿԱՅԵՆՈՒ ԶԻՆՍԵ

ԿԸ ԳՏՆՈՒԻ —

ԴԵՂԱՐԱՆՆԵՐՈՒ — ՀՈՏԵՂԻՆԱՅ ԽԱՆՈՒԹՆԵՐՈՒ —

— ՊԱՋԱՐՆԵՐՈՒ ՄԷՋ —

ԳՆԵԼՈՒ ԱՏԵՆ Լաւ Ուշադրութիւն Ընել —

— ՎԱՃԱՌԱՆԵՐԻՆ ԵՒ ՄԵՐԺԵՂ —

ԿԵՂԾ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ —

ԲՐՆՁԱՓՈՇԻ

ՕՃԱՌ

ՍԻՄՈՆ

ՔՐԷՄ ՍԻՄՈՆ

ԱՌԱՅ ՊԻՍՏՈՒԹԻ

ԲԱՅԱՐՁԱԿԱՊԷՍ ՄԱՔՈՒՐ

Ժ. ՍԻՄՈՆ - ԲԱՐԻՋ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ ԱՏԱՄՆԱՐՈՅԺ

ՏՈՒԹՈՒ Մ. ԱՅԱՆԵԱՆ

Վկայեալ Բարիքի համալսարանէն, և անձնական ատամնաբոյժ եր-ջանկայիչատակ Մուզաֆէրէտտին Շահին:

Բերա Մեծ Փողոց, առական դեսպանատան դիմաց Սիթէ տը Սիրի, ուր կը դարձանէ ամէն տեսակ ակռայի, լինտի և բերնի հիւանդութիւններ վերջնական ընդունուած մէթոտներով, կեղծ ակռաներ սան քրօշէ է սան բլաք տասը տարի ապահովութեամբ:

Սոյն դարձանները կը կատարուին Գաղղիական և Ամերիկեան ամե-նավերջին հնարուած գործիքներով, որով ենթական՝ ամէն տեսակ գործո-ղութիւնները պիտի ընդունի, առանց ցաւի և առանց քնացուելու: Դար-մանատունը Բարիքեան մասնագիտական վերջին սխաղէմով, իր տեսակին մէջ եղական է: Ելլեցեցէ՛ք և դատեցէ՛ք:

TH. MOURIADÈS

ԲԵՐԱ, ՊՈՆՄԱՐՇԷՒ ԲՈՎ ԹԻՒ 273

ՄԵԾ ԿՈՇԵՊԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Կ'ուզէ՞ք չիք, բարեձեւ և դիմացկուն կօշիկներ հագնիլ, ապսպրուած կամ պատրաստ, դիմեցէ՛ք վերի հասցէին և հոն պիտի գտնացնեն ձեզի՝ կատարեալ դիւրամատչելի պայմաններով:

Ուր մը՝ առանց գեղեցիկ ու վայելուչ կօշիկի՝ չա՛տ տգեղ բան է, մանաւանդ կիներուն քով:

Ասիկա միտքերնիդ դրէք և դիմեցէ՛ք Բերա, Պօնմարշէի քով, թիւ 28, Թ. ՄՈՒՐԻԱԴԷՍԻ:

250 Հնչուն ոսկի դրամագլուխ ընթերցողներուն հաշւոյն դրուած

ԾԱՂԻԿ-ԿԱՎՈՅԻ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆԸ
ԱՄԷՆ ԱՄԻՍ 50,000 ՅՐԱՆՔ ՊԱՐԳԵԻ

ՄԵՐ ԸՆԹԵՐՑՈՂՆԵՐՈՒՆ

Տարին երկու անգամ ալ՝ 100,000 Քր. պարգեւ

Մեր 20 էմբրսիէններու քիւերը կարգալ Բ. Էջի կստնին վրայ

Այսօր, մեր խոստումին համա-ձայն, մեր երկրորդ էջին մէջ կու-տանք 1908 Դեկտ. 15ի Յօնսիէ է-մբրսիէնի վիճակահանութեան 20 թի-ւերը, ինչպէս նաեւ առաջին կտրօնը:

Ամէն Ծաղիկ-Կալիֆօռնի ընթերցող պարտաւոր է այս կտրօնները պահել մինչև 1908 Դեկտ. 15: Երբ Դեկտ. 15ին մեր յիշեալ 20 թիւերէն մէկը կամ աւելին պարգև մը չահին, այս կտրօններուն տէրերը պէտք է իրենց կտրօնները ներկայացնեն խմբագրու-թեանս, ուր ընթերցողներէ ընտ-րուած յանձնաժողով մը պիտի ար-ձանագրէ վիճակահանութեան մաս-նակցողներուն անունները և անոնց մէջէն պիտի ընտրէ 50 հոգի վիճա-կահանութեամբ, որոնց միջև, ամբող-ջութեամբ, առանց կէսը մեզի միա-լու, պիտի բաժնուի հաւասար կեր-պով չահուած պարգեւը:

Եթէ չահուածը ամբողջի մըն է լոկ, այսինքն 1000 Քր., այս գու-մարը պիտի բաժնուի լոկ 2 ընթեր-ցողի միջև, անշուշտ միշտ վիճա-կահանութեամբ ընտրուած, որպէս զի դոնէ 500ական Քր. անցնի ա-մէս մէկուն ձեռքը:

Ինչպէս զիտէք, Յօնսիէ էմբր-սիէնի պարգեւը տարուան 10 ամիսը 50000 Քր. է, իսկ միւս երկու ա-միսը՝ 100000ական Քր.: Ուրեմն տա-րին 2 անգամ չահուելիք 100000 Քր.ը փոխանակ 50 հոգիի միջև բաժնու-լու, պիտի բաժնուի 100 ընթերցողի միջև:

Զմեռանքը ըսել թէ՛ մեր քսան էմբրսիէնները, որոնց թիւերը կը գնենք մեր այսօրուան Բ. Էջի կտրօնին մէջ և պիտի շարունակենք ամէն օր շարունակաբար, էմբր-սիէնի հիւն թիւերն են, որոնք ամե-նէն աւելի շա՛տ հաւանականութիւն

ունին չահուու, Նոր էմբրսիէններէ և Բուժէլիի թուղթերէն շա՛տ ու շատ աւելի:

Սա՛ ալ չեղտենք որ այս թիւերը վարձքով ուէ՛ պանքայէ չեն առ-նուած՝ մասական ուէ՛ պղտիկ վճա-րուածով մը, ինչ որ արդէն անկարելի է էմբրսիէնի թղթերուն համար, այլ գնուած են և պահ դրուած Գրէտի Լիոնէի Բերայի մասնաձեւիւն մէջ, ուրիկից կրնաք ստուգել:

Թո՛ղ չըսեն թէ մենք ուրիշ թեր-թերէ ընդօրինակեցինք այս վիճակա-հանութեան դադափարը, քա՛ւ լի-ցի, աւելի ուրիշներն են որ առին մենք:

Առաջին անգամ մե՛նք էինք որ ասկէ հինգ տարի առաջ հրատարակ-ուած Ծաղիկին մէջ այս վիճակահա-նութեան գաղափարը յղացանք, ըն-թերցողներու ներկայութիւն թիւեր յատկացնելով, բայց, աւա՛ղ, այն ժամանակուան ոստիկանութիւնը ար-գելք հանեց ասոր և նոյն իսկ օր մը ... ծակը այցելեցինք, որովհետեւ ուղած էինք մեր ընթերցողները հարստացնել:

Արդ, Ծաղիկ-Կալիֆօռնի առաջին վիճակահանութեան համար մնացած է 25 օր, հետեւաբար այս անգամ 25 կտրօն միայն հաւաքելով՝ բազմը պիտի ունենաք քսան հին էմբրսիէ-նի պարգեւներուն մասնակցելու:

Ըսել է թէ՛ ամէն օր Ծաղիկ-Կալիֆօռնի կարգալով թէ՛ պիտի խըն-դաք և թէ՛ տարին 10 ամիս 50000, իսկ երկու ամիս ալ 100,000 Քրանք չահուու յոյսը պիտի ունենաք:

Մինչև Դեկտ. 14 բաժնեգինին չվճարողները մասնակցելու իրաւունք չունին Դեկտ. 15ի վիճակահանու-թեան:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ